1809. No 10

VRIESCHE COURANT.

MAANDAG, DEN 23 JANUARY.

TURKYE.

KONSTANTINOPOLEN *den* 30 *November*. De Prins, waarvan eene der Vrouwen van den geworgden Sultan *Muſtapha*, gedurende het Schriktoneel der Omwenteling, beviel, en die onder den naam van *Hamud* uitgeroepen werd, ſtierf in gevolge der te vroegtydige geboorte reeds 24 uuren na dat hy ter wereld was gekomen. Indien hy in leven ware gebleven, zouden de Janitſaren hem tot opvolger van den Troon verklaard hebben.

Er zyn omtrent 2000 Janitſaren met Artillery en Krygsbehoeften naar het Landhuis van eenen Chan der Tartaren getrokken, by wien men zeide, dat de Kapitan Pacha en de Kadri Pacha zich onthielden, hebbende by de Omwenteling, uit het Serail, met een klein Vaartuig de vlugt derwaart genomen. Men vermoed, dat beiden verre zyn, zich waarſchynlyk aldaar bevindt.

Men is overtuigd, dat de onlusten in het Ministerie, met opzigt tot het Staatkundige, niet het minſte onderſcheid gemaakt hebben.

De nieuwe Groot-Vifier *Mehmek Aga Eſſauch Bachi* is reeds tamelyk by Jaaren en zal in yver en werkzaamheid *Muſtapha Bairaktar* niet evenaren.

DUITSCHLAND EN BYGELEGENE LANDEN.

MUNCHEN *den* 3 *January*. In de Nedervalei der Inn hebben droevige rampen plaats gehad. Een woedende Orkaan heeft er verſcheiden Huizen omver geworpen, en de Voerlieden, die zich op den grootſten weg bevonden, verpligt hunne Rytuigen te verlaten en te vlugten. Dezelfde Orkaan heeft dergelyke verwoestingen op den Brenner en te Inſpruck aangerigt. In de Gebergten hebben veele Sneeuwvallen de Woningen, Menſchen en het Vee bedolven. De tydingen uit het Tyroolſche zyn in het algemeen zo deerniswaardig, als die welken men uit Zwitzerland, en in het byzonder uit Oberland en Berne, vernomen heeft.

Reeds eenige weeken geleden zyn in Verona verſcheiden Adelyke Lieden in hegtenis genomen, en naar Milaan gevoerd; een gedeelte van dezelven werd weder in vryheid geſteld. De reden van deze in hegtenisneming is niet bekend.

HAMBURG *den* 9 *January*. Zedert den 7 dezer heeft eindelyk de ſtrenge Koude, die men hier had, merklyk afgenomen, ſchoon het Ys op de Elve nog zeer ſterk is, zo dat men dien Vloed nog met zwaare lasten kan overkomen. De Thermometer, welke den 7 op 15½ en gister morgen nog 9 graden onder o ſtond, was heden tot o gekomen en men heeft dooi weeder.

FRANKRYK.

PARYS *den* 11 *January*. Heden hebben wy hier berigten uit Catalonien, die tot den 22 December l. l. lopen, en op wier echtheid men zich verlaten kan. Volgens die berigten zette zich het 7de Leger-Corps der Franſche Armée in Spanjen, door den Generaal *Gouvion St Cyr* gecommandeerd wordende, den 8 December, en dus den tweeden dag na de overgaaf van Roſes, naar de Boorden der Fluvia in beweging. Den 9de bezette men den linker oever der Ter, en bragt, na eene kleine ſchermutſeling, waarby men ongeveer 50 Man gevangen nam, zyne Voorposten aan den regter Oever. Den 11de trok de geheele Armée de Ter over. Den 12de vatte men te Christina d'Aro en te Castel d'Aro post, na dien dag de engten van de Bisbas by Coulonja geforceerd te hebben, by welke gelegenheid de onzen ſlechts eenige gewonden bekwamen, terwyl de Vyand byna 200 Man verloor. Den 13de bezette men Mallanet de la Selva en de hoogten van Videredas; onze Colommen moesten dien dag al marcherende gedurig eenige muskerſchoten met de Spaanſche Bergjagers wisſelen. Den 14de vatte de Italiaanſche Divifie post voorwaards van St. Celony, terwyl de Divifie Souham zich over Sils en de Malorquina naar den grooten weg van Gironna naar Ostalric begaf, en met het Hoofdkwartier op de hoogten ter regter zyde van Ostalric post vatte. Den 15de rukte de Italiaanſche Divifie naar Gardedon; by het naderen der engten van Trentopaſſes wierd hare voorhoede door 4 Vyandlyke Battaillons aangetast; dan de Generaal *St. Cyr* deed, in weerwil van den vinnigſten tegenſtand, en niettegenſtaande de duisternis invicl, dien post met geweld verovoren; zo dat des avonds ten 10 uuren zyn geheel Legçr-Corps voorwaards van Trentopaſſes post vatte.

Den 16de kwam het eindelyk tot eenen generalen ſlag; de Vyand had op de Berg vlakte van Cardedon, met eene aanmerklyke magt, uit zyne beste Troepen beſtaande, eene voordelige Poſitie genomen en 12 ſtukken Geſchut van voor Barcelona laten komen. De Marquis *de Vives* commandeerde, en had den Generaal *Reding* by zich. Spoedig kwam het tot een algemeen gevecht, dan na eenen tegenſtand van anderhalf uur en een zwaar Kanonvuur, wierd de Vyand uit alle zyne poſitien verdreven, in eene volſlagene wanorde gebragt, en door de Cavallery vervolgd, die een groot bloedbad aanrigtte. Men veroverde by deze gelegenheid al de 12 ſtukken Geſchut, nam 1500 Man krygsgevangen, en de Vyand liet byna even zo veel Volk op het Slagveld. Des middags van den volgenden dag was de Armée in communicatie met Barcelona, van waar door den Generaal *Duhesme* verſcheiden gelukkige uitvallen gedaan waren, die veel tot den goeden uitſlag der operatien van den Generaal *St. Cyr* bygedragen hebben.

Den 17de heeft de Armée voorwaards van St. André gecampeerd, is daar den 18de en 19de gebleven, om de Troepen wat rust te geven, en heeft zich den 20ſte, verſterkt door de Divifie *Chabran*, uit Barcelona gekomen, naar de Lobregat in aantogt gezet, waar de Vyand een verſchanst Kamp had.

Den 21ſte beval de Generaal *St. Cyr* eenen aanval op alle punten; de Vyand wierd overhoop geworpen, verloor al zyn Geſchut, uit 22 Kanonnen beſtaande, aanzienlyke Magazynen, eene menigte Volks aan doden en ongeveer 1000 Man aan Krygsgevangenen; hy vlugt op Tarragona, werwaards men hem vervolgt. Naar verſchillende kanten zyn colommen Cavallery en Infantery uitgezonden, om op te vangen al wat zich in de Gebergten verſtrooid heeft.

Heden is hier wyders publiek gemaakt, het navolgend

DRIE-EN-TWINTIGSTE BULLETIN DER ARMÉE VAN SPANJEN.

BENAVENTO *den* 1 *January* 1809.

„ De Hertog *van Dalmatie* kwam den 30 December te Mancilla aan, waar de linker Vleugel der Vyanden was, bezet door de Spanjaarden van den Generaal *la Romana*. De Generaal *Francaſchi* wierp ze in den eerſten aanval overhoop, doodde veel Volk, veroverde twee Vaandels, en maakte een Collonel, twee Luitenant-Collonels, 50 Officiers en 1500 Soldaten krygsgevangen.

„ Den 31ſte trok de Hertog *van Dalmatie* in Leon binnen; hy vond daar 2000 zieken. *La Romana* was *Blake* na den Veldſlag van Espinoſa in het commando opgevolgd. Het overſchot dier Armée, die voor Bilbao uit meer dan 50.000 Man beſtond, maakte te Mancilla naauwelyks 5000 Man uit. Deze ongelukkigen, zonder klederen, door het gebrek overmand, vervullen de Hospitalen.

„ De Engelſchen zyn in afgryzen by die Troepen die zy verachten, by de vreedzame Burgers die zy mishandelen en waarvan zy den leeftogt verſlinden om hunne Armée te doen leven. De geſtemdheid der Inwoneren van het Koningryk Leon is wel veranderd; zy vragen met luider ſtemme en den Vreede en hunnen Koning; zy vervloeken de Engelſchen en hunne bedrieglyke indringingen, zy verwyten hun het Spaanſche bloed te hebben doen ſtromen om het Engelſche Monopolie te voeden en den Oorlog des vasten Lands zonder ophouden te doen voortduren. De trouwloosheid van Engeland en deszelfs beweegredenen zyn thans onder het bereik van de geheele wereld, en ontſnappen zelfs het doorzigt van den laagſten der Landbewoners niet. Zy weten wat zy lyden, en de bewerkers van hunne jammeren waren onder hunne oogen.

„ Ondertusſchen vlugten de Engelſchen in grooten haast, door den Hertog *van Istrie* met 9000 man Cavallery vervolgd wordende. In de Magazynen, welke zy te Benavento verbrand hebben, bevonden zich, behalven de Tenten, 4000 Dekens en eene groote hoeveelheid Rum. Men heeft meer dan 200 Wagens met Bagagie en Krygsbehoeften opgezameld die zy op den weg van Benavento naar Astargo in den loop gelaten hadden. Het overſchot der Divifie *la Romana* heeft zich in laatstgemelde Stad geworpen, en aldaar de verwarring nog vermeerderd.

„ De gebeurenisſen der Expeditie van Engeland in Spanjen zullen het onderwerp opleveren voor eene ſchoone openingsrede van het Parlement. Men zal de Engelſche Natie moeten aankondigen, dat hare Armée drie Maanden in werkeloosheid gebleven is ten tyde dat zy de Spanjaarden zou hebben kunnen ondersteunen; dat de Opperhoofden harer Armée, of die genen wier bevelen zy uitvoerde, de buitengewone Kinderachtigheid hebben gehad van dezelve voorwaards te voeren toen de Spaanſche Legers verjeld waren; dat zy eindelyk het Jaar begonnen heeft met overhaast te vlugten, vervolgd door den Vyand dien zy niet heeft durven bevechten, en door de vervloekingen van die genen die zy aangehitst had en die zy had moeten verpedigen. Zulke ondernamingen en zodanige uitkomſten kunnen niet dan aan een Land zonder Gouvernement voegen. *Fox* of zelfs *Pitt* zoude zulke fouten niet begaan hebben. Zich in eenen Landoorlog tegen Frankryk te wikkelen, dat 100,000 Man Cavallery, 50,000 Equipagie Paarden van allerlei aard en 900,000 man Infantery heeft, dat is voor Engeland de dwaasheid ten hoogſten top voeren; dat is begeerig naar ſchande zyn; dat is eigenlyk de zaken van Groot-Brittannien beſturen zo als het Cabinet der Tuilerien dat maar zou kunnen wenſchen. Men moest Spanjen wel ſlecht kennen om eenig gewigt aan Volksbewegingen te hechten, en om te hopen dat, het vuur des oproers er aanblazende, die brand eenige uitſlag en duur zoude hebben. Men heeft ſlechts eenige dweepachtige Priesters noodig om ſchotſchriften opteſtellen en te verſpreiden, en om voor een ogenblik de wanorde in de gemoederen te brengen; maar het is eene andere zaak om eene Natie in de Wapenen te constitueeren. Ten tyde der Omwenteling van Frankryk had men drie Jaaren en de leiding der Conventie nodig om Militaire voordeelen voor te bereiden, en wie weet niet nog aan welke gevaren Frankryk blootgeſteld was. Ondertusſchen was het opgeruid, ondersteund door den eenparigen wil om de regten te herkrygen, die het in de tyden der duisternis ontnomen waren. In Spanjen waren het eenige Menſchen, die het Volk tot Oproer verwekten, om de uitſluitende bezitting van voor het Volk verderfelyke Rechten te behouden. Zy die voor de Inquiſitie, de Franciskanen en de Leenrechten vochten, konden voor hunne Perzoonlyke belangen met eenen vurigen yver bezield zyn, maar konden aan eene geheele Natie geen vasten wil en duurzame gevoelens inboezemen. Niettegenſtaande de Engelſchen, beſtaan de Leenregten, de Franciskaners en de Inquiſitie in Spanjen niet meer.

„ Na de inneming van Roſes heeft de Generaal *Gouvion Saint Cyr* zich met het 7de Legercorps naar Barcelona gewend; hy heeft alles verſtrooid wat zich in den omtrek dier Plaats bevond, en heeft zyne vereeniging met den Generaal *Duhesme* bewerkſtelligd. Die vereeniging heeft zyne Armée tot op 40,000 Man gebragt.

„ De Hertogen van *Treviſo* en van *Abrantes* hebben alle de Buitenwerken van Saragoſſa weggenomen. De Generaal der Genie *Lacoste* beraidt zyne middelen om zich zonder verlies van die Stad meester te maken.

„ De Koning van Spanjen heeft zich naar Aranjuez begeven, om het eerſte Legercorps, door den Hertog van *Belluno* gecommandeerd wordende, in ogenſchouw te nemen."

Den 12 *January*. Heden hebben wy geene nadere tydingen uit Spanjen; alleen melden ſommige particuliere berigten, doch waar aan men niet veel gewigt kan hechten, dat de Engelſchen hunnen aftogt naar Corunha en Ferrol voortzetten.

Van Konſtantinopolen heeft men hier thans berigten, tot den 27 November, volgens welke aldaar de rust bleef voortduren, en de gemeenſchap tusſchen de Europeërs uit de Voorſtad Pera en de Stad zelve wederom langzamerhand levendiger begon te worden. Deze berigten bevestigen voorts, dat *Bairaktar* omgekomen zy.

Naar men verneemt, zit thans de Generaal *Dupont*, die voorleden Jaar in Andalouſie capituleerde, in het Fort Camalgue by Marſeille, waar hy zyn verder lot afwacht. De Generaal *Marescot*, gewezen Inſpecteur-Generaal van de Genie, zou van de lyst der groot Dignitarisſen uitgeſchrabt, van zynen post ontzet, en voor onbekwaam om by de Franſche Armée te dienen verklaard zyn.

Men is thans overal met de opſchryving van 1810 bezig; alle de operatien betreffende die ligting moeten deze Maand zyn afgelopen.

Den 13 *January*. Zie hier het

VIER-EN-TWINTIGSTE BULLETIN DER ARMÉE VAN SPANJEN.

ASTORGA *den* 2 *January* 1809.

„ De Keizer is den 1 January te Aſtorga aangekomen,

„ De weg van Benavento naar Aſtorga is met doode Paarden, Equipage-wagens, en Artillery en Ammunitie-Caiſſons van de Engelſchen overdekt. Men heeft te Aſtorga *Magazynen* van Lakens, Dekens en Plonniers-Gereedſchappen gevonden.

„ Op den weg van Astorga naar Villa-Franca heeft de Generaal *Colbert*, de Voorhoede der Cavallery van den Hertog van *Istrie* commandeerende, 2000 man Krygsgevangen gemaakt, Convooyen van Geweren genomen, en een veertigtal Manſchappen bevryd, die verdwaald en in handen der Engelſchen gevallen waren.

„ Wat de Armée van *la Romana* betreft, deze is tot byna niets gebragt geworden. Dat klein getal Soldaten, zonder Klederen, zonder Schoenen, zonder Bezolding, kan niet meer voor iets gerekend worden.

„ De Keizer heeft den Hertog van *Dalmatie* belast met de roemryke taak van de Engelſchen te vervolgen tot aan de plaats hunner inſcheping, en ze in Zee te dryven, met de punt van den Degen in den nek.

„ De Engelſchen zullen weten wat het kost om eene onberaden beweging in de nabyheid der Franſche Armée te doen. De wyze, waarop zy uit het Koningryk van Leon en uit Gallicie verjaagd worden, en de vernietiging van een gedeelte hunner Armée zal hen zonder twyffel leeren om in hunne operatien op het vaste Land omzigtiger te zyn.

„ De Sneeuw is met groote vlokken gedurende den dag van 1 dezer gevallen. Dit weder, zeer ſlecht voor de Franſche Armée, is nog erger voor eene Armée die aan het retireren is.

„ In Catalonien is de Generaal *Gouvion St. Cyr* in Barcelona binnen getrokken.

„ Te Saragoſſa hebben zich de Hertogen *van Conegliano* en *van Treviſo*, met een gering verlies, meester gemaakt van Monte Tortero. Zy hebben een duizendtal Krygsgevangenen bekomen, en de Stad geheel ingeſloten. De Mineurs hebben hunnen arbeid begonnen.

„ In Estremadura heeft de Divifie van den Generaal *Sebastiani*, de Taag over de Brug van Arzobispo overgetrokken zynde, den 24 December het overſchot der Armée van Estremadura aangetast. Een eenige aanval van het 28ſte Regiment Infantery van Linie is genoegzaam geweest om gezegd overſchot overhoop te werpen. De Hertog *van Dantzig* had terzelver tyd de Divifie van den Generaal *Valence* over de Brug van Almaraz de Taag doen paſſeeren. Vier ſtukken Geſchut, 12 Caiſſons, en 4 à 500 Krygsgevangenen zyn de vruchten van dezen dag geweest. Men heeft zich van verſcheiden Magazynen en onder anderen van een Magazyn Tenten meester gemaakt.

„ Al wat er van de opgeſtane Spaanſche Troepen overig blyft is zonder bezoldiging ſedert verſcheiden Maanden."

HOLLAND.

NYMEGEN *den* 14 *January*. Deze Stad ſtaat meer dan half onder water, en van rondsomme is het niet dan jammer en elende wat men ziet. Behalven de doorbraken in het Kwartier van Zutphen, waardoor alles tot Doesburg onder water ſtaat, en de doorbraken in de Betuwe, waardoor aan dien kant alles tot aan den Diefdyk onder gelopen is, zyn ook hoger op verſchillende plaatzen doorbraken in den Rhyndyk ontſtaan, waardoor, van Calcar tot tegen deze Stad, alles in eene Zee veranderd is, ſtaande de Huizen in die groote uitgeſtrektheid meest alle tot aan de Daken onder water.

In de Betuwe en in het Kwartier van Zutphen zyn, zo veel men weet, geene Menſchen omgekomen; maar tusſchen deze Stad en Calcar daarentegen is het getal der Menſchen, die omgekomen zyn, al zeer aanmerklyk; ook is daar veel Vee verdronken.

Het Land tusſchen Maas en Waal ſchynt het tot op dit ogenblik nog te houden, offchoon het gevaar daar ook allergrootst geweest is en nog is; onder anderen moet het water te Bunningen tot op den Dyk geſtaan hebben.

In nog eenen anderen Brief uit NYMEGEN, gedateerd den 14 January des avonds, wordt onder anderen het volgende gemeld:

De Bandyk te Erlecom, is gisteren overgelopen en doorgebroken. Gepasſeerde nagt is te Griethuizen de Dyk insgelyks doorgebroken, waar door de geheele Duſſele en het Ooy, tot voor deze Stad, in eene Zee veranderd is. —— De Ooyſche Dyk begon van alle kanten, van binnen naar buiten over te lopen, zo dat men genoodzaakt geweest is denzelven door te ſteken. Boven Altona zit een Ysdam, die men hier van de Stad zien kan; ook zegt men, dat het Ys beneden Slyk-Ewyk, tot by Tiel, vast op een gekruit zit.

Het water is thans weder tot 23 voeten gewasſen.

Uit SPYK wordt, in eenen Brief van den 14den, des middags ten twaalf uuren, gemeld, dat de Veerman, aldaar aangekomen, het berigt medegebragt had, dat even boven de Brieneſche Kerk, drie doorbraken ontſtaan zyn, waar door verſcheiden Huizen zyn weggeſpoeld; ook was men zeer bedugt voor de Kerk, vermits dezelve aan den kant van Spyk niet meer gezien konde worden.

In een Brief uit ARNHEM, in dato den 14 January, wordt het volgende gemeld: Het water is thans weder beneden de 15 voet; de Rhyn zit nog vast. Heden is eene menigte menſchen op den Dyk, tusſchen Westervoort en deze Stad, aan het werk

geweest, om eenen weg te banen over den Dyk, op welken het Ys uit den Rhyn, by hoopen, opgeschoven was; zodra deze weg weder bruikbaar was, werden er aanstonds Booten en Aaken, op Sleden, naar Westervoort gebragt, om de ongelukkige Ingezetenen aldaar te hulp te komen. Kort daarop zag men eene menigte Menschen en Vee over den Yssel komen en herwaard de vlugt nemen. —— Het gat in den Dyk gebroken, is reeds meer dan vyftig Roeden lang; het water loopt er nog even sterk in, doch, voor zo verre men weet, zyn er geene Menschen omgekomen; geheele Huisgezinnen, die zo digt aan den Dyk woonden, dat zy den tyd hadden om de vlugt op dezelven te nemen, liggen op den Dyk, terwyl andere Huisgezinnen, die verre van dezelven afwonen, op de Daken hunner Huizen zitten, en om hulp schreeuwen.

In een Brief van ARNHEM, van den 15, wordt het volgende gemeld: Heden morgen, ten half tien uuren, is de Waaldyk by, of even beneden Lent, met eene hoogte van 25 Voeten Water aan de Paal te Nymegen, doorgebroken. De geheele Over- en Neder-Betuw staan onder water. De redding van derzelver Bewoneren zal niet spoedig kunnen geschieden, doordien de meeste Aken van hier naar Westervoort gezonden zyn. —— Heden is weder eene menigte Menschen en Vee, uit Lathum en Westervoort, alhier aangekomen, dewelken, zo in de Kasernen als in de Landsstallingen, onder Dak gebragt zyn; echter zyn er verscheiden die nog niet gered zyn kunnen worden, welke uit hunne Hutten om hulp roepen; dan, daar het thans sterk vriest, zo zal men hun morgen, naar alle waarschynlykheid, over het Ys kunnen redden.

Extract uit een Brief van Arnhem in dato den 18 dezer, met betrekking tot de ongelukkige Landbewoneren, die door de Doorbraken en daar door varoorzaakte Overstromingen, op de Daken hunner Huizen hebben moeten vlugten, verneemt men dat sommige van dezelven, die in geene twee dagen en nachten eenige lafenis dan Water gehad hadden, gelukkig gered zyn; doch het grootste gedeelte van het Vee is verdronken. Toen men deze ongelukkigen te hulpe kwam was de blydschap allergrootst, de Honger verschriklyk, groote en kleine vlogen hunne Verlosfers met verrukking om den Hals, en een ieder wilde het eerste gered zyn. De meeste Menschen waren door de koude zo verkleumd, dat zy zich naauwelyks konden bewegen. Intusschen zyn er nog Huizen geweest, by dewelken men niet heeft kunnen komen; doch aan de Bewoonderen van dezelven heeft men Brooden Kaas, van verre over het Ys toegeschoven. —— Onder de ongelukkig omgekomenen, bevind zich een Rot, zo als men het noemd, van 25 à 30 Menschen, die in tyd van nood aan den Dyk moeten werken, welken allen verdronken zyn.

AMSTERDAM *den* 15 *January*. Uit de ingekomen berichten blykt, dat het Ys in de Rivieren op verscheidden plaatsen in beweging geweest is, hoewel zulks nog niet algemeen is doorgegaan. Op de Boven-Rivieren is het Water tot eene vry aanmerkelyke hoogte gerezen.

Op den 12 January werkte de oude Rhyn-mond reeds sterk.

Op dienzelfden dag is, door het overlopen van den Deukerdyk, aan het beneden gedeelte van Pannerden, ten Oosten van het Pannerdensche Kanaal, eene doorbraak in dezelve gevallen, waardoor Pannerden, Herwen en Aardt zyn geïnundeerd.

Den 13 January, des morgens, is de Lymersche Bandyk, te Leuven, by Oud-Sevenaar, doorgebroken, waardoor het Ambt van de Lymers, Westervoord, Lathum en het laage gedeelte by Doesburg, langs den Oostkant der Gelderse Yssel, is overstroomd. Het Water staat aldaar circa 3 Voet lager, dan by de Overstroming van 1799.

Den 14 January kwam in het Pannerdensche Kanaal eene Ysschots, van omtrent een halve Morgen groot, aandryven, die eene geheele beplanting Willige Pooten met zich voerde, waar achter een Huis stond, uit hetwelk zich twee Menschen in een Vaartuig gered hadden. In de Cleverdamsche Bandyk, aan den linker Rhyn-oever, tegen over Emmerick, is eene doorbraak gevallen, waar door de Duffelt, Millingen en de Ooy met Water zyn bezwaard.

De Beneden-Rivieren zyn nog met Ys bezet.

De tydingen van de Boven-Maas duiden aan, dat de Ysgang aldaar geene nadeelen heeft aangerigt, zynde volgens de laatste berigten de Rivier reeds vry van Ys.

Zyne Majesteit de Koning, steeds verlangende Hoogstdeszelfs liefderyke hulp aan ongelukkige Onderdanen te bewyzen, heeft terstond den Heere *van Pallandt van Barlhum* naar Gelderland gezonden, ten einde, volgens eene Instructie, door den Minister van Binnenlandsche Zaaken te geven, uit naam van zyne Majesteit, met overleg van den Heere Land-Drost van Gelderland, zo veel mogelyk, in de omstandigheden der by bovengemelde Overstroming ongelukkig geworden Ingezetenen te voorzien.

Den 16 *January*. De tydingen der Rivieren brengen mede, dat de Betuwsche Waaldyk, omstreeks Loenen, na dat het Water, ten minsten gedurende den tyd van acht uuren, ter lengte van ongeveer 200 Roeden, op sommige plaatsen meer dan een Voet, over den Dyk had gestroomd, en men alle mogelyke middelen in het werk had gesteld, om het overlopen te beletten, eindelyk, op den 15 January, des morgens omtreeks 8 uuren, is doorgebroken.

Insgelyks is eene doorbraak in voornoemden Dyk gevallen by Lent.

Door deze inbraken inundeerd de Betuwe.

Het Ys op de Rivieren is, door de ingevallen Vorst, weder vast geraakt, waar door er in den stand derzelve geene byzondere veranderingen zyn voorgevallen.

Het Water is op de Gelderse Yssel ook tot eene aanmerkelyke hoogte gerezen.

De onlangs ontvangen berigten van den Generaal-Majoor *Chasse*, commanderende de Hollandsche Brigade in Spanjen, geven den goeden staat op, waarin zich de Troepen by aanhoudendheid bevinden. De Generaal met een gedeelte derzelve eenen Kruistocht langs de Kusten, en in het Land tusschen Bilbao en St. Ander, gemaakt hebbende, was daarvan op den 15 December geretourneerd, en zou zich den volgenden dag, met de Brigade, overeenkomstig de daaromtrent by hem ontvangen orders, op marsch naar Madrid begeven.

ZWOLLE *den* 16 *January*. Ten aanzien van het wassen van het Water in den Yssel, het welk aan de Op- en Ingezetenen van dit Departement zo veel ongerustheid baard en waaromtrent zo veele verschillende berichten alle oogenblikken worden verspreid, — kunnen wy het volgende melden:

In een Brief uit DEVENTER van heden morgen om 10 uur schryft men ons:

„ Het Water in den Yssel is hier zedert vier dagen van 9 tot 18 en een vierde Voet gewassen, en het wassen blyft nog aanhouden, doch in eene mindere mate. —— De waarschynlyke oorzaak van den sterken aanwas is den doorbraak van den Lemmenschen Ringdyk boven Arnhem. Gisteren morgen om 5 uur is men hier op hooge order aan het werk gegaan om den Snippelings Dyk te bekisten. —— Tot heden dryft er geen Ys."

In een ander berigt uit DEVENTER mede van heden morgen wordt gemeld:

„ Het water is van gisteren morgen 11 uur tot heden morgen 10 uur hier een en een half voet gewassen, zynde de hoogte van hetzelve aan de Peil alhier geweest:

Op gisteren Zondag om 12 uur 16¼ voet.

En op heden Maandag om 11 uur 18¼ voet.

Zedert heden morgen om 4 uur is de wassing minder geweest dan voor die tyd. De passage met Rytuigen over den Yssel is gestremt.

Alhier van het Kater Veer vernemen wy, dat het water aldaar heden nadenmiddag stond ongeveer vier voeten lager dan het teken van de Waterhoogte in 1784; de wassing was niet sterker en men rekende dat het daar toen niet meer dan ieder uur een Duim aanwaschte.

Volgens onderscheiden geruchten van dezen avond, van Wyhe en Olst, was het water aldaar nog steeds aan het wassen en wierd den Yssel daar ieder uur omstreeks een Duim hoger.

Heden avond om 9 uur werd hier een Zeinschoot gedaan, welke men verzekerd dat van Wyhe is overgenomen, zo dat zeker het water daar nog wassende is en aldaar boven de 18 Voet moet geklommen zyn.

Op het ogenblik lopen er ook geruchten van een doorbraak tusschen Nymegen en Pannerden.

Den 17 *January*. Heden ochtend om 4 uur, zyn er twee Seinschoten gedaan, die van Wyhe zyn overgenomen, zo dat het water tot 20 Voeten moet gewassen zyn.

DE PRYS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 20 January 1809, *f* 20 - : - : Schippers Markt.

De Boeren hebben voor 20½ en 21 Glds. verkogt.

ZEE-TYDINGEN

Van den 13 tot den 17 January in Texel niets gepasseerd. De wind Noord-Oost Texel vól Dryfys.

Den 17 dito binnen gekomen J. Schut, van Christiaansand. De wind Zuid-Oost Niets uitgezeild.

Den 18 niets gepasseerd. De wind Zuid-Oost.

AMSTERDAM *den* 17 *January*. Door den Franschen Prysraad zyn onder meer anderen, prysverklaard, het Schip *Brunette*, onder Amerikaansche Vlag, en het te Castro opgebragte Schip *de Vrouw Geertruida*, onder Papenburger Vlag; als mede het Engelsch Schip *the King George*, het welk eerst op de Jutsche Kust gestrand was, en naderhand door de Fransche Kaper *le Decidé*, genomen is.

PRYZEN DER BATAAFSCHE RESCRIPTIEN EN ANDERE EFFECTEN, zo als dezelve waren den 19 January 1809 op de Beurs te Amsterdam.

Bataafsche Rescriptiën						Dito Neg. 30 Mill. 1808	7	pCt.	93 à 93
Losbaar na de Vrede	4	pCt.	55	à	55¼	Recepissen Dito	7	pCt.	92½ à 93
Geforc. 1795 en 1796	2½	pCt.	35	à	35¼	Gelderf. Schavergoed.	4	pCt.	51 à 5
Vrywillige Neg. 1797	5	pCt.	67½	à	67¼	Brabandsche dito	4	pCt.	51 à 5
Schuld-Brieven	2½	pCt.	35½	à	35¾	Oblig. Rusland by Hope	5	pCt.	87¾ à 8
Dito, dito	3	pCt.	40½	à	40¾	Oblig. Weenerbank	5	pCt.	44½ à 4
Dito Negot. van 1804	5½	pCt.	73	à	73½	—— Dito	4½	pCt.	41¼ à 4
Losrenten van 1802	2½	pCt.	35½	à	35¾	—— Dito	4	pCt.	42 à 4
Dito van 1800	3	pCt.	40½	à	40¾	Dito by Ozy en Zoon	5	pCt.	42½ à 4
Dito van 1798 en 1799	3½	pCt.	46½	à	46¾	Dito by dito	4	pCt.	40 à 4
Dito van 1801	3½	pCt.	46½	à	46¾	Certificaten dito	5	pCt.	38½ à 3
Dito Dom. ——	4	pCt.	79½	à	79¾	Geconsol. Inscriptiën	5	pCt.	78 à 7
Dito 1809	5	pCt.	67	à	67½	Dito Certificaten	5	pCt.	78½ à 7
Dito Neg. 40 Mill. 1807	6	pCt.	101¼	à	101½	Bank Actien		*f*	600 à 6

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD LEEUWARDEN, gedenken door hunne *Gecommitteerden tot de Bouwzaken*, publiek aan de Meestbiedende voor de tyd van ZES aan een volgende Jaaren, in te gaan op Petri en Mei 1809, en eindigen op gelyke tyden in den Jaare 1815, te Verhuuren:

I. Eene ZATHE en LANDEN, gelegen onder den Dorpe Oosterlittens, groot na naam en faam 46 Pondematen Greidland, thans by *Rintje Meintes* wordende gebruikt.

II. Zes Pondematen en Zes-en-vyftig Roeden GREIDE, gelegen over Schenkeschans, onder de Jurisdictie der Stad, de Streng langs de Trekweg daar onder begreepen.

Wie hier aan gadinge maken, komen op Donderdag den 26 January 1809, des nademiddags te drie uuren præcys op den Raadhuize, en Huuren op Conditien als dan voorte lezen, welke in middelen tyde te zien zyn ter Secretarie van gedagte Stad.

DE BURGEMEESTER VAN DE STAD SNEEK, roept by deze op de Floreenpligtigen van gemelde Stad, om op Woensdag den 1 February 1809, te elf uuren voormiddag præcies, te verschynen op den Raadhuize aldaar, ten einde alsdan te stellen twee VOLMAGTEN tot de Contributie van Wymbritzeradeels Zeedyken, Sneek en Ylst daar onder begrepen.

De Burgemeester voornoemd,
B. ADEMA.

SNEEK den 9 January 1809.

HET GEMEENTE BESTUUR DER STAD WORKUM, maakt by deze, aan de daar by belang hebbende, bekend, dat onder approbatie van den *Heere Landdrost in het Departement Friesland*, de WEEKMARKTEN binnen gemelde Stad, van nu voortaan, in plaats van op Donderdagen, op Maandagen zullen gehouden worden, en dat de eerste Weekmarktdag aldaar invalt op Maandag den 30 January 1809.

Ter Ordonnantie van het Gemeente Bestuur voornoemd,
S. STOFFELS, *Secretaris*.

DR. W. MEURS, Secretaris van Wymbritzeradeel, zal publiek by Verhooggeld præsenteren te Verkopen: Twaalf en een half, en elf en een halve Pondemaat uitnemend best GREIDLAND, gelegen aan de Tjeerd-dyk onder den Dorpe Nieuwland, by *Joseph Klazes* en Vr., Huislieden te Nieuwland, als Eigenaren in gebruik, en op St. Petri 1809 vry van huur te aanvaarden; breder by Billetten omschreven. Wie gading maakt, kome op MORGEN den 24 January 1809, 's nademiddags om twee uur, ten huize van de Castelein *Dalsma* in de witte Arend te Sneek, en Kope op Conditien dan voortelezen, en die inmiddels te vernemen zyn by den Secretaris *MEURS* voorn. te Sneek.

De Secretaris van de Contributie der Vyf Deelen Zeedyken W. J. VETTEVOGEL, gedenkt ten overstaan van GEDEPUTEERDEN BUITENDYKS, publiek aan de Meestbiedende by Strykgeld te Verhuuren, voor den tyd van VYF aan een volgende Jaaren: Het Recht van de VISSCHERY in de PETTEN, KOLKEN en DIEPVAART, strekkende van den Steenen Man (*CASPAR van ROBELES*) tot aan Zurich, en van daar tot by Makkum. Wie hier aan gadinge maakt, komt op Dingsdag den 31 January 1809, des voormiddags op elf uur, in het Heeren Logement te Harlingen; zynde de Conditien inmiddels te vernemen ter Secretarie van de Vyf Deelen aldaar.

De Notaris J. C. KÜTSCH, te Leeuwarden, zal op Donderdag den 2 February 1809, ten huize van de Weduwe *Dumont* alhier, 's nademiddags twee uur, publiek by de Beschryving, Verhoging en finalen Palmslag Verkopen: Eene deftige HUIZINGE, by de Vischmarkt te Leeuwarden, gequoteerd met Letter B. No. 12., door den Boekverkoper *J. Seydel en Vrouw* wordende bewoond, den 12 Mei 1809 te aanvaarden.

Met Consent van Baljuw en Gemeente Bestuur van Rauwerderhem, gedenkt de Castelein *TÆKE SINTJES* op de Dille, te laten Verhanddraven, met Paard en Sleed: Een fraai BELGEREID, op Woensdag den 25 January 1809, des nademiddags 1 uur; alle Paarden zullen worden toegelaten, mits van Zessen klaar, Koopmans waar, en die geen Prys gewonnen hebben, en tot genoegen der Keurmeesters.

BOELGOED van diverse Huismeubelen, enz., benevens 5 à 6 Schuite Baggelaar Turf, op Dingsdag den 31 January 1809, aan het Sterfhuis van *BERENT WITBROEK*, in het Droevendal te Leeuwarden; kunnende het geen en ander 's daags te voren door een ieder worden bezien.

De Floreenpligtige Ingezetenen van den Hervormden Godsdienst, worden geconvoceerd, om op den 31 January 1809, 's voormiddags elf uur, te comparen in de Kerk te Engelum, om, in Persoon of by behoorlyke Volmagt te stemmen, een PREDIKANT in de vacerende Hervormde Gemeente van Engelum, en zulks volgens het Reglement, daar van zynde.

ENGELUM den 12 January 1809.

WYBREN PYTERS EN KLAAS WILLEMS, *Ouderlingen*.

De Secretaris P. BOOTSMAN, zal op Donderdagen den 26 January 1809 by Beschryvinge, en den 9 February aan volgende by de finale Palmslag, telkens 's nademiddags om één uur, ten huize van *Harmen Beenen*, Herbergier te Mildam publiek by Stryk en Verhooggeld præsenteeren te Verkopen:

I. Zekere hegte en welgebouwde HUIZINGE, met deszelfs vrye STEDE GROND cum omnibus, staande en gelegen te Mildam, gequoteerd op de nieu Nummer 44., zodanig thans door de Wed. wylen *Alt Bartelts* word bewoond en bruikt tot den 12 Mei 1809, en als dan vry te aanvaarden.

II. Een Kamp BOUWLAND, groot ruim één Morgen, gelegen mede aldaar, de Molenlaan.

III. Een Kamp BOUWLAND, mede aldaar, groot ongeveer twee Morgen, in zogenaamde *Toppes* Land.

IV. Een Kamp uitsl. mede aldaar, *Executeur Kampke* genaamd, groot ongeveer Morgen.

V. De gerechte helfte van drie Mad HALINGEN, gelegen onder den Dorpe Nylamer, mandelig met *Franke Jansz.*

Breder by Billetten gespecificeerd. Kunnende de Conditien intusschen by bovengemelde Actuarius worden vernomen.

De Secretaris P. BOOTSMAN, zal op Vrydag den 27 January 1809, by de Beschryvinge en den 10 February daar aan volgende, by de finale Palmslag, telkens 's nademiddags om twee uur, ten huize van *Griettje Tjnes*, Casteleinske in 't Heeren Logement op 't Heerenveen, publiek by Strýk- en Verhooggeld præsenteeren te Verkopen: Zekere welgebouwde HUIZINGE met deszelfs vrye Stede en Grond cum omnibus annexis, staande en gelegen in 't Meer (gequoteerd met No. 48.) zodanig laatst by de Wed. wylen *Jacob Jans* is bewoond en gebruikt geweest; voor direct na het geven van de finale Palmslag vry te aanvaarden. Breder by Billetten gespecificeerd.

DEN P. J. MEBIUS en L. J. HUBER, præsenteren publiek by Stryk- en Verhooggeld (*zo verre nodig is met Consent van den Heve*) by Percheelen te Verkopen: Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, groot ongeveerd zes-en-zestig Pondematen, staande en gelegen onder Dronryp, gequoteerd met No. 30., toebehoord hebbende aan wylen *Hoye Tietes* cum uxore. Wie hier aan gadinge maakt, komt op Maandagen den 30 January by de Beschryving en Verhoging, in de Posthoorn by de Castelein *J. de Zwart*, te Dronryp, en den 13 February daar aan volgende, by de finale Palmslag (*op een plaats nader te bepalen*) telkens 's nademiddags om twee uur, en kope op Conditien als dan voortelezen, die in middelen tyde te vernemen zyn by de Actuarien voornoemd.

DR. P. G. STEENSMA, op de Gorredyk, zal op Woensdag den 25 January 1809, 's namiddags te 2 uuren, ten huize van *G. Z. Veenstra*, Castelein in de Koreburs op de Gorredyk, by de Beschryving, by Strykgeld præsenteren te Verkopen: Een TJALKSCHIP, lang over Steven 68 Voeten, wyd 14½ en hol op de Welling 7 Voeten, met Zeil, Treil, Ankers en Touwen, staand en lopend Wand, en verder annexen, zodanig laatst by wyl. *Sibolt Sjoerds* is bevaren, thans liggende boven de Sluis op de Gorredyk. Alles nader by bovengem. Actuarius te vernemen.

Alle de genen welke iets te prætendeeren hebben van of verschuldigd zyn aan de nagelaten Boedel van wyl. WIEBREN GERRITS KINGMA, in leven Koopman in Klaphout en Kuipersstaven, woonagtig te Woudsënd; worden verzogt daarvan opgave of betalinge te doen voor of uiterlyk op den 12 February 1809, aan de Boedelredders *HARING ROMKES* of *ALBERT ALKES*, beide woonachtig te Woudsënd.

NB. NB. NB. Die genegen is op een Tractement van VIER HONDER GULDENS als ZET-SCHIPPER te varen, op het Beurtschip van Sneek op Rotterdam, en de vereischte bekwaamheid hebbende, kan zich met voldoende Attestatien, voor den 1ste February 1809, ter nadere informatie vervoegen by *WYBE S. BLEEKER*, te Sneek.

Te LEEUWARDEN, ter Drukkery van JOHANNES SEYDEL en MATTHYS KOON.